

obce upraví se pro V. kuchyně z malého pokojíka, z něhož upraví se též vchod do dvora.

O stížnosti, vytýkající vadnost řízení i nezákonnost, uvážil nejvyšší správní soud toto:

Žalovaný úřad opřel sice naříkané rozhodnutí o odst. 10 § 8 uved. zákona, mínil však dojísta předposlední odstavce § 8, jak patrně jest z toho, že obec byla k zabrání zvlášť zmocněna.

Ustanovení předposl. odst. § 8 zahrnuje dvojí případ zabrání. O první z případů těch zde zřejmě nejde, nýbrž jedná se o zabrání dle druhé věty tohoto odstavce, jež dovoluje, aby z bytů označených v § 5 zabráno bylo o místnost více, než dopouštějí ustanovení uvedená v § 8 č. 9 zák., dosáhne-li se tím výhodného rozdělení bytů a zbude-li postiženým byt vyhovující míře obvyklé v místě. Ustanovení toto předpokládá tedy byt mající aspoň jednu nadpočetnou místnost podléhající zabrání dle § 5 a § 8 č. 9 uved. zákona.

V předloženém případě jest nesporno, že v domácnosti stěžovatelů jsou tři dospělé osoby (§ 5 odst. 2 zák.), a že byt jejich skládá se ze dvou pokojů a kuchyně. Má tedy byt ten již o obytnou místnost méně, než bylo by lze vzhledem k počtu osob v něm bydlících zabratí dle § 5 a § 8 č. 9 zák. a není proto bytem, jaký § 8 zák. v předposledním odstavci předpokládá.

K tomu přistupuje ještě i to, že z bytu stěžovatelů byla zabrána kuchyně. Dle předposledního odstavce § 5 zák. jest však kuchyně jako pouhé příslušenství bytu ze samostatného zabrání vyloučena.

Poněvadž tu dle toho nejsou zákonné podmínky pro zabrání vůbec splněny, slušelo naříkané rozhodnutí zrušiti dle § 7 zák. o správním soudě, aniž bylo třeba zabývatí se dalšími výtkami stížnosti.

Č. 739.

Administrativní řízení: * Korespondence zástupců chudých, ustanovených dle § 66 civ. ř. s., s chudou stranou není osvobozena od poštovného.

(Nález ze dne 28. února 1921 č. 10839/20.)

Věc: JUDr. Jakub Scharf v Praze proti ministerstvu pošt a telegrafů v Praze stran odepření osvobození od poštovného.

V ý r o k: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

D ů v o d y: Stěžovatel byl ustanoven zástupcem chudých Josefem H. ve sporu, vedeném u zemského soudu civilního v Praze proti Hasičské vzájemné pojišťovně. Korespondenci, kterou vedl stěžovatel s Josefem H., bydlícím ve Zlíčku, odepřeno bylo poštovním úřadem osvobození od porta, ač na obálce citováno usnesení právo chudých udělující a byly stížnosti stěžovatelem proti tomu podané pořadem instancí zamítnuty.

Naříkané rozhodnutí odůvodňuje žalovaný úřad článkem II. odst. 13 zákona ze dne 2. října 1865 č. 108 ř. z., dle něhož od porta osvobozena jsou podání ex offio zástupců stran, jímž uděleno bylo právo chudých, k úřadům soudním, politickým a finančním, jakož i vyřízení úřadů těch

v právních záležitostech těchto stran. Veškerá jiná podání těchto zástupců, zejména tedy i korespondence se stranou a naopak, nepoživají osvobození od poštovního.

Stížnost brojí proti rozhodnutí tomu uvádějíc, že tento článek citovaného zákona zrušen byl ustanovením § 64, č. 1 c. ř. s., dle něhož dosáhne strana, již pro spor bylo uděleno právo chudých, prozatímného osvobození od kolců a jiných státních poplatků, které jest platiti za příčinou rozepře a že nelze ani po straně chudé ani po jejím zástupci žádati, aby poštovné hradili ze svého.

O stížnosti té uvážil nejvyšší správní soud:

Názor hájený stížností, že by čl. II. odst. 13 zákona ze dne 2. října 1865 č. 108 ř. z. byl zrušen nebo změněn § 64 čís. 1 c. ř. s., je právně mylný. § 64 č. 1 c. ř. s. neupravuje vůbec otázku placení poštovního. Toto ustanovení jedná jen o kolcích a jiných státních poplatcích, které je platiti za příčinou rozepře. Ze stylisace té jasně vyplývá, že zákon zde na myslí má pouze ony poplatky, které strana, práva chudiny nepoživající, povinna je platiti za činnost soudu, tedy kolky na podání, protokoly, přílohy, poplatky rozsudečné atd., nikoli však i poštovné jakéhokoli druhu. Vždyť výraz »státní poplatky« se na poštovné nehodí. Pošta jako státní právo (regál) obsahuje monopol nucené dopravy poštou a sazby, stanovené za dopravu tu nelze pokládati za dávky veřejné ve smyslu státních poplatků, jak je na myslí má § 64 č. 1 c. ř. s. Sazby ty nebyly a nejsou upravovány zákony poplatkovými, nýbrž vždy byly a jsou upravovány jako zvláštní poplatky ústavu poštovního, tedy s hlediska zcela odlišného, než poplatky státní. To vyplývá již z patentu ze dne 5. listopadu 1837 č. 240 sb. z. just., dle něhož provozuje se poštovní regál zvláštními ústavy poštovními, jichž tarify se uvádějí zvláštními vyhláškami ve všeobecnou známost.

Z toho plyne, že § 64 č. 1 c. ř. s. poštovné vůbec na myslí neměl, právo strany chudé na osvobození od poštovního nevyslovil a že tedy ustanovením tím na normách posud platných ve příčině té ničeho nebylo změněno.

Platí proto posud čl. II. odst. 13 zákona ze dne 2. října 1865 č. 108 ř. z., jehož žalovaný úřad právem se dovolává. Dle toho pak korespondence ex offo zástupce chudé strany s touto nepoužívá osvobození od poštovního, jak stížnost sama nepopírá.

Mylný je i názor stížnosti, že by tím ex offo zástupci vznikly hotové výlohy, jež by musel nésti sám, a tím by byla porušena intence zákona, který nechce, aby ex offo zástupce hotových výloh měl. § 64 č. 5 civ. ř. s. stanoví, že strana povolením práva chudých obdrží pro určitou rozepři dočasné osvobození zapraviti potřebná hotová vydání, která učinil advokát neb zástupce chudé straně daný; tyto výdaje mají dle téhož ustanovení býti prozatímně zapraveny ze státní pokladny. Tímto předpisem chráněn jest ex offo zástupce chudé strany, aby nemusel nutná hotová vydání nésti ze svého, měrou dostatečnou.

Nároku však, aby pošta korespondenci tu bezplatně dopravovala, nemá, poněvadž není zákonného ustanovení, o něž by nárok ten mohl býti opřen.

Je proto stížnost bezdůvodna a bylo ji zamítnouti.